

Lesvoorbeeld Luisteren naar het Jeugdjournaal met 'woordkaartjes'

De leerlingen doen een luisteropdracht bij een filmpje waarbij ook startende leerlingen in de alfaklas kunnen meedoen. De leerlingen krijgen verschillende kaartjes met daarop een woord dat zij omhoogsteken op het moment dat zij het woord horen of zien.

Tijd	Niveau	Doelgroep	Groepsvorm
50 minuten	Alfa A Alfa B Alfa C	Alle leeftijden	Klassikaal

Onderdelen Leerlijn Alfabetisering ISK

Woordenschat

- Alfa B (600 woorden) en Alfa C (1000 woorden)

Verstavaardigheid

- Verstaan van woorden
- Verstaan van zinnen
- Verstaan van gesprekken

Luisteren

- Luisteren naar een spreker

Schrijven

- Schrijven van woorden
- Schrijven van zinnen

Uitspraak

- Uitspraak van woorden
- Uitspraak van zinnen

Spreken

- Informatie uitwisselen

Leerdoelen

Alfa A

- De leerling leert de betekenis van enkele nieuwe woorden.
- De leerling kan enkele nieuwe woorden verstaan.
- De leerling kan enkele nieuwe en bekende woorden foutloos (over)schrijven.
- De leerling kan enkele nieuwe en bekende woorden nazeggen/uitspreken.

Alfa B:

- De leerling leert de betekenis van enkele nieuwe woorden.
- De leerling herkent bekende woorden in een tekst.
- De leerling kan enkele nieuwe en bekende woorden en zinnen foutloos (over)schrijven.
- De leerling kan enkele nieuwe en bekende woorden en zinnen nazeggen/uitspreken.

Alfa C:

- De leerling kan kernwoorden isoleren in een gesprek.
- De leerling begrijpt een korte boodschap in een gesproken tekst.
- De leerling kan enkele nieuwe en bekende woorden en zinnen schrijven.
- De leerling kan zinnen in het geheugen opslaan en ze later reproduceren.
- De leerling kan (in eenvoudige bewoordingen) zeggen wat hij wel of niet leuk vindt.

Tijd	Lesopzet		Nodig
Gezamenlijke start			
10	<p>Activiteit docent De docent toont de kaartjes en leest deze samen met de leerlingen.</p> <p>De docent noteert de voorbeelden van leerlingen op het bord (in de vorm van een woordweb of woordenlijst). Aansturen op welke woorden ze gaan zien in het Jeugdjournaal is handig.</p>	<p>Activiteit leerlingen De leerlingen bedenken voorbeelden bij elk kaartje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kaartjes met de woorden <i>mens</i>, <i>dier</i>, <i>weer</i> en <i>plaats</i> erop. • Bord
Lesdeel 1			
25	<p>Activiteit docent</p> <ul style="list-style-type: none"> • De docent laat het Jeugdjournaal een keer zien, of een fragment eruit. • De docent zet het journaal stop en bespreekt met de leerlingen waarom ze een bepaald kaartje in de lucht gestoken hebben. • De docent schrijft de woorden die zij noemen op het bord (in de vorm van een woordweb of woordenlijst). 	<p>Activiteit leerlingen De leerlingen luisteren naar het Jeugdjournaal. Wanneer ze één van de onderwerpen horen of zien, steken ze het kaartje in de lucht.</p> <p>Differentiatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alfa A: twee kaartjes. • Alfa B: vier kaartjes. • Alfa C: meer kaartjes, bijvoorbeeld met <i>sport</i>, <i>school</i>, <i>eten</i>, <i>drinken</i> erop. 	<ul style="list-style-type: none"> • Smartboard + internet (https://jeugdjournaal.nl/) • Woordkaartjes
Lesdeel 2			
15	<p>Activiteit docent Deelt tekenpapier uit en geeft instructie: maak een tekening van een van de onderwerpen uit het Jeugdjournaal/een onderwerp dat je leuk vond, en schrijf daar zo veel mogelijk woorden (of korte zinnen) bij.</p> <p>Extra instructie voor Alfa C: bedenk wat je kunt vertellen over jouw onderwerp.</p>	<p>Activiteit leerlingen De leerlingen maken een tekening.</p> <p>Differentiatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alfa A: de leerlingen schrijven woorden bij hun tekening. • Alfa B: de leerlingen schrijven er woorden en zinnen bij. • Alfa C: de leerlingen schrijven er woorden en zinnen bij en bedenken wat ze gaan vertellen over hun onderwerp. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wit papier • Gelijnd papier • Stiften
Afsluiting			
15	<p>Activiteit docent De docent nodigt leerlingen uit de woorden en zinnen die ze hebben opgeschreven voor te lezen.</p>	<p>Activiteit leerlingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alfa A en Alfa B: De leerlingen laten hun tekening zien en vertellen welke woorden/zinnen ze erbij 	<ul style="list-style-type: none"> • Wit papier • Gelijnd papier • Stiften

	<p>De docent nodigt de leerlingen uit iets te vertellen over hun onderwerp.</p> <p>De docent nodigt de leerlingen uit te bespreken in een groepje of te vertellen aan de groep welk verhaal ze het leukst vonden en welk verhaal ze het minst leuk vonden.</p>	<p>hebben opgeschreven.</p> <ul style="list-style-type: none"> Alfa C: Leerlingen vertellen over hun onderwerp en vertellen welk verhaal ze het leukst vonden en welk het minst leuk. Alfa A en B-leerlingen kunnen proberen mee te doen. 	
--	--	--	--

Opmerkingen

- De beschreven lesopzet is een uitgebreide vorm van met het Jeugdjournaal werken; je hoeft het niet altijd zo uitgebreid te doen. Je kunt er bijvoorbeeld voor kiezen om het één keer per maand op deze manier te doen.
- Zelfs leerlingen die net in de klas aangekomen zijn, kunnen op deze manier meedoen met het kijken naar het Jeugdjournaal. Ze horen de taal en kunnen de beelden als ondersteuning gebruiken. Leerlingen die pas in de klas zitten, kunnen vaak wel al een goed kaartje in de lucht steken. Ze kunnen dan misschien nog niet uitleggen waarom, maar dat komt later wel. Het is ook voor de docent een interessante manier om te zien waar de leerlingen in geïnteresseerd zijn. De lichaamstaal van de leerlingen geeft veel weg. Leerlingen leren ook niet op te geven als ze iets niet begrijpen, maar gewoon te blijven kijken en luisteren.
- De beschreven lesopzet is voor 50 minuten. Dit kan ook meer of minder zijn, afhankelijk van de lengte van het fragment dat je kiest, de keuze tussen ochtendjournaal en avondjournaal en of je de uitbreidingen bij de afsluiting nog toevoegt aan je les.
- Mogelijke uitbreiding: alle leerlingen stemmen over wat het leukste en het minst leuke verhaal was.

Woorden en zinnen

- mens - dier - weer - plaats - waar woon jij? - wat is een plaats? - welke plaatsen ken jij? - wat is een dier?	- welke dieren ken jij? - wat is het weer? - warm - koud - wat is een mens? - wat is 'beroemd zijn'? - welke beroemde mensen ken je?

Colofon

Evelien Ruijloft i.s.m. ITTA UvA
April 2019

Bronnen

Het jeugdjournaal	https://jeugdjournaal.nl/
-------------------	---